

FÆGTNING OG DANSK – fægteudtryk i det danske sprog

Der findes en del udtryk relateret til fægtning i det danske sprog, fordi fægtning har været en del af dansk kultur gennem århundreder som fx krigshåndværk og sport. **Men anvendes de i fægtesporten?**

Standarddansk		Fægtesporten
Bedre at fly end ilde at fægte At fægte kan på ældre dansk, udover at kæmpe med et spidst våben, også slet og ret betyde at slås eller kæmpe. Ordsproget betyder, at det er bedre at flygte end at kæmpe dårligt og komme galt afsted.		Ifølge fægterelementet skal du opføre dig som en god sportsmand. Så når først du er mødt til en kamp eller et stævne, må du ikke bare rende din vej, men må kæmpe trods dårlige odds.
Fægte i blinde At gøre noget uden omtanke, planlægning eller mål. Famle sig frem.		Udtrykket bruges ikke i fægtesporten. Men fægtning findes faktisk som en disciplin for synshandicappede. I den disciplin får fægtere med normalt eller nedsat syn klap for øjnene og fægtebanen (pisten) har stregmarkering, som blinde kan følge.
Fægte med arme og ben At fægte kan på dansk udover at kæmpe med et spidst våben også betyde at gøre bevægelser i luften med armene og benene. Gestikulere, gøre fagter.		Det er vores erfaring, at det er mere effektivt og sjovere at bruge våben til at fægte med frem for at bruge dine eller andres lemmer! Vi lærer dig at omgås og bruge fægtevåben, og som begynder kan du låne våben af fægteklubben. Det er ikke tilladt med vilje at gestikulere eller gøre fagter til modstanderen under fægtekampe.
Fægte med åben pande Betyder, at modstanderen er klar over, hvem du er, da du ikke gemmer dit ansigt bag visiret på en hjelm. At være ærlig, at stå ved, hvad man gør og siger. At gøre noget med uforfædret sind.		Absolut forbudt! Du skal have masken lukket ned under fægtekampe. Før og efter kampen skal du, når du hilser på modstanderen tage masken af Af samme grunde som ligger bag udtrykket. Det er også prisværdigt i fægtning at være ærlig som sportsmand. Fægtning er undtaget fra dansk lovgivnings maskeringsforbud som et anerkendelsesværdigt formål – bare så at du ved det.
Fægte sig igennem / frem Kæmpe sig vej frem gennem problemer. Klare sig igennem (livet eller tilværelsen) på mere eller mindre tilfældig måde. Hutle sig igennem.		"Fægte sig igennem" er ikke et fagudtryk i sporten, men høres nogle gange i sammenhæng med at angribe igennem modstanderens parader.
Hverken til at hugge eller stikke i Bruges om en stædig person. Umulig at overtale eller få til at skifte mening.		Fægterne er ikke mere stædige end andre. Hele formålet med sporten er jo at hugge eller stikke modstanderen. Så det forsøger vi ihærdigt, mens modstanderen forsøger at gøre det vanskeligt. Kan måske høres om en fægter, der er svært at ramme.
Musketered Flere parter løfte om eller forpligtelse til at stå sammen og være indbyrdes loyale. Bruges ofte om aftaler i politik. Stammer fra romanen "De tre musketerer" af Alexandre Dumas og deres troskabserklæring: "Én for alle og alle for én"		Fægtesportens regler og ånd holder fanen højt i forhold til gentleman- og sportmanship, og sammenholdet blandt fægtere er stærkt. Ordet "musketered" anvendes ikke i sporten, men kan dog beskrive den ikke sjældne situation, hvor en fægter i ophidselse anvender et kraftudtryk.

Ikke flere ord. Handling!

I Hellerup Fægte-Klub er fægtning ikke kun noget snak. Det er noget vi gør. Du skal ikke have sprogøre for at være med.

Du kan lære at duellere på mere end ord ved at gå til fægtning.

Vi lærer dig at fægte

Det er vores mission at lære dig at fægte, holde dig i form og give dig sportslige og sociale oplevelser for livet. Det er værd at tale om!

<https://hellerupfaegteklub.dk/start-til-faegtning>

FÆGTNING OG DANSK – fægteudtryk i det danske sprog

Der findes en del udtryk relateret til fægtning i det danske sprog, fordi fægtning har været en del af dansk kultur gennem århundreder som fx krigshåndværk og sport. **Men anvendes de i fægtesporten?**

Standarddansk		Fægtesporten
Nådestød Fra fransk "Coup de grâce. Fra riddertumeringer og henrettelser i gamle dage. Det ansås at være en barmhjertighedsgerning at begå medlidenhedsdrab på en i kamp stærkt såret person eller en formildende omstændighed ved dødsstraf med forudgående tortur og lemlæstelse. I dag i overført betydning om en begivenhed eller forhold, der indebærer afslutningen på en aktivitet el.lign.		Vi afliver ikke folk i fægtesporten i dag – vi forsøger at få flere medlemmer. Ironisk høres udtrykket dog i sjældne tilfælde i forbindelse med at en sidste træffer (et touché) sættes ind i en kamp, der føres stort.
Nedsable At myrde, hugge nogen ned eller massakrere nogen. Mere almindeligt om at omtale nogen eller noget på en meget negativ måde; kritisere stærkt: Nedrakke. Vinde stort i sport.		Ikke et fagudtryk i fægtesporten. Sabelfægtning er i dag desværre en af de mindst udbredte fægtediscipliner, og vi har desværre sagt farvel til hestene i sporten for længe siden, selvom sablen helt frem til om med 2. verdenskrig blev anvendt som et kavalerivåben af hære i hele verdenen. Når du sad på en hest, kunne man tale om at nedsable nogen.
Pennen er mægtigere end sværdet Ideer og kommunikation (pennen) har en større og mere varig indflydelse end fysisk magt og vold (sværdet). Udtrykket antyder, at ord, diplomati og tanke kan forme samfund og sind på en måde, som kamp og dominans ikke kan.		I vores snævre kontekst passer udtrykket ikke. Vi kan ikke anbefale dig at møde op til en fægtekamp med en pen. Du kan som begynder låne et mere egnet håndvåben af klubben eller selv købe en kårde. Fægtedommere har det sidste ord om, hvem der skal tildeles points i en kamp. Dommere noterer kamppoints, sejre og nederlag med en pen. I den henseende har udtrykket måske en vis berettigelse i fægtesporten.
Rasle med sablen / sabelraslen I overført betydning: True med anvendelse af (militære eller politiske) magtmidler. Komme med truende eller krigeriske udtalelser eller handlinger for at vise styrke eller for at forsøge at skræmme eller lægge pres på andre.		Kræver nok en skede at have sablen i, men det bruger vi ikke i dag. Det er forbudt at true modstanderen med fysisk magtanvendelse. De fleste fægtere bliver mere nervøse af at se dine vundne kampe på scoreboardet end af din våbenraslen.
Ripost I almindelig tale et modsvar, som er rapt, træffende og ofte vittigt, hvormed man forsvarer sig (og modangriber) i en debat eller diskussion.		Endelig et udtryk vi genkender i fægtesportens terminologi: Et angreb (modstød) på modstanderen, som afvikles straks efter, at modstanderens angreb er afværget med en parade.
Sværdet sidder løst i skeden - vs. Holde sværdet i skeden Udtryk nr. 1: betyder, at man er klar til at handle, ofte på en aggressiv eller impulsiv måde. Det bruges til at beskrive en person, der er hurtig til at gribe til vold Udtryk nr. 2 betyder modsat: At udvise tilbageholdenhed og disciplin. At undlade at bruge et våben eller en aggressiv adfærd, selvom man har mulighed for det. I metaforisk forstand: At undgå at lade sin vrede eller sine aggressive følelser få frit løb.		Moderne sportsfægtere bærer ikke deres våben i skeder langs siden af kroppen, men lægger dem i en fægtetaske før og efter brug. Modstanderens våben kunne i kamp hænge fast i et bælte, som du må have om livet for at bære en skede, og du kan selv snuble over din skede. Af sikkerhedsmæssige årsager gik bæltet og skeder derfor ud af brug, da fægtning blev en sport. Af taktiske årsager bør en fægter kunne veksle mellem og beherske såvel aggressiv adfærd, selvdisciplin og tilbageholdenhed, men vi vil aldrig afstå fra at bruge vores våben offensivt eller defensivt!

Ikke flere ord. Handling!

I Hellerup Fægte-Klub er fægtning ikke kun noget snak. Det er noget vi gør. Du skal ikke have sprogøre for at være med.

Du kan lære at duellere på mere end ord ved at gå til fægtning.

Vi lærer dig at fægte

Det er vores mission at lære dig at fægte, holde dig i form og give dig sportslige og sociale oplevelser for livet. Det er værd at tale om!

<https://hellerupfaegteklub.dk/start-til-faegtning>

FÆGTNING OG DANSK – fægteudtryk i det danske sprog

Der findes en del udtryk relateret til fægtning i det danske sprog, fordi fægtning har været en del af dansk kultur gennem århundreder som fx krigshåndværk og sport. **Men anvendes de i fægtesporten?**

Standarddansk		Fægtesporten
Spilfægteri En udtalelse eller optræden, der udvises hyklerisk eller på skrømt, fx i en debat. Bluff, dobbeltspil, teater og humbug. Kneb, der bruges for at trække tiden ud.		Fægtere spiller ikke imod hinanden. De fægter eller kæmper. Ordet kommer oprindeligt fra tysk "Spiegelfechtere" og betegnede spejlfægtning, hvilket var fægteøvelser foran et spejl. Du kan fortsat have gavn af at lave tekniktræning foran et spejl. Ligeledes er finter og andre måder at narre modstanderen på ved at foregive noget et vigtigt element i fægtesporten.
Spredt fægtning Bruges om genstande eller fænomener, der hører sammen, men er anbragt langt fra hinanden eller optræder tilfældigt. Roderi, pærevælling, planløst, uden mål og med.		Et humoristisk udtryk, som bruges om geografiske områder i Danmark, hvor fægtesporten har ringe udbredelse. Desværre er spredt fægtning i den forstand et udbredt fænomen i Danmark.
Strække våben Overgive sig, give fortabt, nedlægge sine våben - traditionelt ved at overrække sejrherren sine våben. Det gjaldt allerede i oldtiden, og i riddertiden blev mange riddere rige på at vinde de andres udstyr, da udstyret var ekstremt dyrt. Du har måske hørt Oberst Hackel bruge udtrykket i TV-serien "Matador".		Fægtere overgiver sig aldrig! Det er ifølge fægterelementet forbudt at trække sig fra en kamp, medmindre der konstateres en skade. Man skal være en god sportsmand og kæmpe færdig. Du skal i dag ikke aflevere dit fægteudstyr til vinderen. Udstyret er i den dyreste ende af sportsudstyr – men ikke så dyrt som i gamle dage, og begyndere kan låne udstyr i klubben.
Sænke paraderne Opgive sin forsvarsposition; ikke (længere) være opmærksom		Udtrykket stammer ikke fra fægtning, men formentlig fra boksning. Naturligvis bruger vi parader i fægtning - ofte efterfulgt af modangreb (ripost). Skulle vi finde på at sænke paraderne og blotte os, skulle det gerne være med vilje for at lokke modstanderen i en fælde. En fægter bør aldrig give op og bør altid være opmærksom.
Skyggefægtning Fægteøvelser med tildækkede øjne eller med en indbildt modstander (i oldtidens Grækenland og Rom). Lignende træningsformer fandtes for boksning og brydning. Også om en (ord)strid, der føres som i blinde, uden nogen virkelig (væsentlig) genstand for striden eller med en blot tilsyneladende genstand; skinfægtning; spilfægtning; spilfægteri.		Ordet bruges ikke rigtigt i fægtesporten nu om dage. Men da skyggefægtning er en træningsform, hvor man imiterer fægtebevægelser mod en indbildt modstander, så er der masser af fægtere, der øver sig på den måde uden at bruge udtrykket. Ligeledes kan våbentekniske øvelser også i dag udføres med lukkede øjne for at øve med øget fornemmelse for, at føle- og høresansen også er i spil i fægteaktioner på klingens.
Sætte på spidsen Fremstille noget på en utvetydig, skarp eller bevidst forenklet måde, evt. for at fremkalde en reaktion. Drive noget til det yderste.		Vores våbenspidser har nogle irriterende små skruer, der skal sættes på spidsen.... Vores våbenspidser er ikke skarpe, og det er forbudt at sætte noget på våbenspidserne eller på anden måde tilvirke dem, så de gøres skarpe. Dette kan nemlig gøre vores våben, som er sportsrekvisitter, til rigtige våben i våbenlovens forstand.

Ikke flere ord. Handling!

I Hellerup Fægte-Klub er fægtning ikke kun noget snak. Det er noget vi gør. Du skal ikke have sprogøre for at være med.

Du kan lære at duellere på mere end ord ved at gå til fægtning.

Vi lærer dig at fægte

Det er vores mission at lære dig at fægte, holde dig i form og give dig sportslige og sociale oplevelser for livet. Det er værd at tale om!

<https://hellerupfaegteklub.dk/start-til-faegtning>

FÆGTNING OG DANSK – fægteudtryk i det danske sprog

Der findes en del udtryk relateret til fægtning i det danske sprog, fordi fægtning har været en del af dansk kultur gennem århundreder som fx krigshåndværk og sport. **Men anvendes de i fægtesporten?**

Tage handsken op

Tage en modtaget udfordring op. Når en ridder udfordrede en anden til tvekamp, kastede han en handske på jorden foran den pågældende med en opfordring til ham om at samle den op. Gjorde han det, var det tegn på, at han tog imod udfordringen.

At tage handsken op er i daglig fægteklubpraksis en ikke-offensiv aktion, som trænere og klubledere ser sig nødsagede til i bortskaffelsesøjemed, når en doven fægter ikke rydder sin handske op efter sig. Mången en træner har fået dårlig ryg deraf. Tak Gud for, at en moderne fægter kun har lov til at bruge 1 og ikke 2 handsker!

Touché

Fra fransk: rørt eller ramt.
Fægtesportens udtryk for en træffer.
I fægtning melder dommeren "Touché!", når en fægter rammer med sit våben.
I daglig tale siger man "touché", når man anerkender, at en anden person har leveret et stærkt, uimodsigeligt punkt i en debat, der afslører en svaghed i ens eget argument. Det svarer til at sige "Godt ramt!" eller "Der fik du mig sgu'!"

Så var der søreme et udtryk, vi anvender i dagens fægtesport. Dog er det værd at bemærke, at et "touché" ikke nødvendigvis også er et point i fægtning. Træfferen skal også være gyldig (lovlig). På fleuret og sabel skal træfferen være sat indenfor konventionerne (fx angrebsret og træffefelt). På kårde kan forskellige irregulære handlinger føre til, at fægteren ikke får point for sit touché.

Trække blankt

Trække et våben frem - oprindelig et blankt våben som f.eks. en kårde eller en pistol af hhv. en skede eller et hylster.
Slang: Trække sin penis frem – f.eks. for at tisse.

Vi bruger ikke længere skedertil vores våben. Men vores våben er fortsat blanke, medmindre de er rustet af at ligge i en fægte taske sammen med vådt fægteudrustning eller de ikke har været pakket ordentligt ind i tilfælde af regn og fugt. I så fald kan rusten fjernes, så du er klar til at trække blank til næste træning.

TV-duel

Tv-udsendelse eller -indslag, hvor to stridende parter, især kendte politikere, udveksler synspunkter og argumenter.

Desværre vises vores sport alt for sjældent på dansk TV.....

Ikke flere ord. Handling!

I Hellerup Fægte-Klub er fægtning ikke kun noget snak. Det er noget vi gør. Du skal ikke have sprogøre for at være med.

Du kan lære at duellere på mere end ord ved at gå til fægtning.

Vi lærer dig at fægte

Det er vores mission at lære dig at fægte, holde dig i form og give dig sportslige og sociale oplevelser for livet. Det er værd at tale om!

<https://hellerupfaegteklub.dk/start-til-faegtning>

